

Lucyna Leśniak

Czosnowo, st. 35, gm. Przechlewo,
woj. słupskie, AZP 23-32/35

Informator Archeologiczny : badania 31, 108-109

1997

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(młodsze). W trakcie oczyszczania stropu grobów odkryto brązowy medalik oraz żelazny skobel. Na podstawie analizy źródeł, odkrytych w większości na złożu wtórnym, badaną partię cmentarzyska datujemy na XV-XVII w.

Materiały przechowywane są w Wielkopolskim Ośrodku Studiów i Ochrony Środowiska Kulturowego Oddział w Trzebinach.

Badania powinny być kontynuowane w zachodniej partii stanowiska.

CHARŁUPIA MAŁA-OSMOLIN, st. 5, gm. loco, woj. sieradzkie

- cmentarzysko ciałopalne grupy wschodniowielkopolskiej kultury łużyckiej (okres halsztacki)

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr. Piotra Kurowicza (Muzeum Okręgowe w Sieradzu). Finansowane przez PSOZ. Drugi sezon badań. Przebadano powierzchnię 156,5 m².

Badania skoncentrowano na obszarze niszczonej przez wkopy rabunkowe. Odkryto 36 grobów kultury łużyckiej: 19 popielnicowych, 16 jamowych oraz jeden uznany za zniszczony. Groby jamowe wyposażone były we fragmenty mocno rozdrobnionej ceramiki, pochodzącej z kilkunastu naczyń. W grobie 38 oprócz ułamków ceramiki odkryto żelazny naszyjnik zdobiony tordowaniem oraz 2 bransolety wykonane z żelaznego pręta. W większości grobów popielnicowych przepalone kości składano w naczyniach jajowatych oraz w amforach i wazach. Naczynia te, a także czerpaki, kubki, amfory i naczynia miniaturowe zdobione były głębokim rytem, charakterystycznym dla grupy wschodniowielkopolskiej. W grobie 22 odkryto 2 miniaturowe amfory, naszyjnik oraz 2 kółeczka z brązu. W grobie 27 na przepalonych kościach znaleziono czerpak, miniaturową amforę, grzechotkę glinianą oraz ozdoby z brązu: szpilę z łabędzią szyjką, bransoletę i fragment naszyjnika. W grobie 53 w jajowatym naczyniu odkryto tabakierkę. W jednym przypadku (grób 49) w popielnicy nie odkryto kości tylko miniaturowe naczynie. W wielu grobach znaleziono fragmenty ozdób z brązu, paciorek szklany oraz licznie występujące drobne narzędzia i okrzeski krzemienne. Cmentarzysko można datować na okres halsztacki.

Badania powinny być kontynuowane.

Chełmża, st. 21, gm. loco, woj. toruńskie - patrz: wczesne średniowiecze

Czarnówko, st.5, gm. Nowa Wieś Lęborska, woj. słupskie - patrz: młodszy okres przedrzymski - okres wpływów rzymskich

CZOSNOWO, st.35, gm. Przechlewo, woj. słupskie, AZP 23-32/35

- osada kultury łużyckiej (środkowa epoka brązu – wczesna epoka żelaza)
- osada produkcyjna kultury pomorskiej (wczesna epoka żelaza)
- cmentarzysko pomorskie z grobami skrzynkowymi (okres halsztacki D – środkowy)
- okres lateński)
- ślady osadnictwa kultury oksywskiej (młodszy okres przedrzymski)
- ślady osadnictwa średniowiecznego

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr. Lucynę Leśniak (Instytut Prahistorii UAM w Poznaniu). Finansowane przez PSOZ.

Stanowisko badane rowami sondażowymi w 1913 r. przez Kutschkowskiego z Muzeum Prowincjonalnego w Gdańsku. Przebadano łącznie powierzchnię 10 arów uzyskując materiał zabytkowy (ceramika, kości, polepa, zabytki kamienne, brązowe), wydzielono 130 obiektów, m.in. groby skrzynkowe kultury pomorskiej oraz groby jamowe, w tym pomorskie. Na stanowisku stwierdzono obecność osadnictwa pomorskiego leśnego, oksywskiego i średniowiecznego. Łącznie zarejestrowano 7500 fragmentów ceramiki oraz naczynia z obiektów grobowych, z których pochodzą brązowe ozdoby. Wśród zarejestrowanych obiektów wyróżniono: paleniska, ogniska, jamy gospodarcze, groby jamowe, groby skrzynkowe, dołki postępowe, obiekty o innym charakterze. Materiał osteologiczny poddany został analizie antropologicznej i archeozoologicznej.

Teren obecnie odlesiony, zagrożony procesami erozyjnymi. Zachodzi konieczność prowadzenia dalszych badań ze względu na stan zniszczenia stanowiska oraz ze względów merytorycznych – osada produkcyjna kultury pomorskiej nastawiona na wytwarzanie węgla drzewnych. Istotne jest również długie użytkowanie cmentarzyska od okresu halsztackiego po środkowy okres lateński.

Deszkowice, st. 1, gm. Sułów, woj. zamojskie - patrz: wczesne średniowiecze

Dobryczyce, st. 19, gm. loco, woj. piotrkowskie - patrz: wczesne średniowiecze

DOBRYSZYCE, st. 20, gm. loco, woj. piotrkowskie, AZP 79-51/34

- osada kultury pomorskiej (wczesna epoka żelaza)
- osada z wczesnego średniowiecza (XIII w. ?)

Badania ratownicze w ramach nadzoru archeologicznego na budowie rurociągu z rzeki Warty do Elektrowni Bełchatów, przeprowadzone przez mgr. mgr. Mirosława Szukałę i Jacka Ziętka. Finansowane przez Przedsiębiorstwo Elektrownia Bełchatów. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 400 m².

Odkryto 21 dobrze zachowanych obiektów osadniczych o chronologii pradziejowej i średniowiecznej. Funkcję obiektów można określić jako jamy gospodarcze o nieokreślonym przeznaczeniu, ślady ognisk i palenisk oraz dołki postłupowe. Pozyskane materiały ruchome to: ceramika, polepa, nieliczne kości zwierzęce, pojedyncze bryłki żużla żelaznego i małe konkracje rudy żelaza. Zabytki datowano na podstawie ceramiki.

Materiały zostały przekazane do Muzeum w Radomsku.

Nie przewiduje się kontynuacji badań.

Dzierżnica, stan. 35, pow. Września, woj. poznańskie - patrz: młodszy okres przedrzymski - okres wpływów rzymskich

DZIWISZOWA, st. 8, gm. Żagań, woj. zielonogórskie, AZP 68-12/8

- osada kultury łużyckiej (wczesna epoka żelaza)

Badania ratownicze w związku z pracami ziemnymi, przeprowadzone w dniach od 10 do 11 marca przez dr. Jarosława Lewczuka oraz mgr. mgr. Piotra Dziedzica, Sławomira Kałagate i Krzysztofa Garbacza.

Wyeksplorowano 7 jam, datowanych na podstawie materiałów ceramicznych znalezionych w pięciu z nich prawdopodobnie na młodsze fazy kultury łużyckiej. Jamy miały zarys nieregularny lub zbliżony do owalnego, przekrój nieregularny bądź nieckowaty (lub do niego zbliżony). Ich wymiary wahały się od 0,45 x 0,75 m do 1 x 2,1 m. Zachowały się tylko dolne partie obiektów, o miąższości od około 10 do około 20 cm. Stan zachowania nielicznych materiałów ceramicznych wyeksplorowanych w obiektach był również zły. Biorąc pod uwagę niewielkie wymiary jam oraz ich zawartość (ułamki ceramiki, ślady polepy i węgla drzewnego), można przypuszczać, że są to pozostałości obiektów o przeznaczeniu gospodarczym..

Gliwice, st. 6, gm. loco, woj. katowickie - patrz: środkowa i późna epoka brązu

Gołańcz, st. 69, gm. loco, woj. pilskie - patrz: neolit

GRODNO, st. 6, gm. Chełmża, woj. toruńskie, AZP 37-44/15

- osada obronna grupy chełmińskiej kultury łużyckiej (okres halsztacki C)
- osada otwarta z wczesnego średniowiecza (X/XI w.)
- osada późnośredniowieczna

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 4 do 23 sierpnia przez mgr. Jacka Gackowskiego (Instytut Archeologii i Etnologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu). Finansowane